

Megjelenik a Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egybeitt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetésny fölvetetik 's pontosan közöltetik.

Közelgetvén a 2ik félév 's beállván a medárdnapi pesti sokadalom, sietünk t. Olvasóinkat lapjaink további megrendelésire figyelmeztetni. Mind a 'Jelenkor' mind 'Társalkodó' külseje az eddigi marad 's hogy belső érdekeket lehetőségig emelhessük, valamint meggyehatósági gyors és pontos tudósításokrul gondoskodtunk, úgy az iránt is czélszerűleg intézkedtünk, hogy beállott 'országgyűlésünkről' hiteles és lehetőségig terjedelmes híreket minél gyorsabban közölhessünk. Ez okból szükségesnek láttuk egyszersmind, hogy lapjainkból júliustól hetenkint, az eddigi 3 iv helyett, rendszeren 'négy' ívet adandunk, mihez képest az előfizetési árt egyenlővé tesszük hazánk többi politikai lapjaival. F. évi július 1sejétől tehát a 'Jelenkor' és 'Társalkodó' előfizetési díja 'félve' postán 's helyben boríték alatt, 'hat' forint, Budapestben boríték nélkül 's házhoz küldve, 'öt' forint pengőben; a 'Társalkodó' magáé borítékosan 3 fr. borítékalanul 2 fr. A megrendelést lehetőleg gyorsítani kérjük, hogy a nyomtatandó példányok számához kívántatókrul jó előre intézkedhessünk.

A 'Jelenkor' és 'Társalkodó' szerkesztősége.

FOGLALAT Magyarország és Erdély: kinevezések, előfizetések 's névmagyarítások; pesti hírek; országgyűlési közlemény a kerületi 's országos ülésekről; Commentár közügyeink felett. IV. Jablanczytól: Vas megyei közgyűlés tárgyai, Zemplényi közgyűlésben hatósági körlevelek iránti intézkedés országgyűlési utasítás; Bars megyei közgyűlés határozati; az idej pesti első löverseny eredményei. Spanyolország: Cuba szigetén a szercesenek fölzendültek; Seoane hivatalából elmozdítottak. Anglia: O Connell diadalunnepei Ilandban; a chartisták kérelmei az alsóházban ismét megbuktak 'sat. Franciaország: Vallási türelmetlenség miatt panasz; újabb költségajánlás Algir gyarmatosítására. Értesítő.

Magyarország és Erdély

Ő cs. 's ap. kir. fels. f. é. maj. 13iki határozatában Serényi Gábor grófot almagyarországi főkamragrósági bányásztróvényszéki tanácsossá nevezni legkegy. méltóztatott. —

Ő cs. 's ap. kir. fels. Tretter György pestvárosi főbíró vezetéke-nevének Járj-ra változtatását legk. megengedni; Gosztonyi Alajos nagyikikindai kamrai bizost pedig saját kérelmére rendes nyugtjjal nyugalmazni méltóztatott.

Ő cs. 's ap. kir. fels. Troll Lipót seborvosmesternek vezetéke nevé 'Merényi' magyar hangzatúvá változtathatni legk. megengedni méltóztatott.

A' nm. magyar kir. udv. kamra Schuller Leopold tokaji kir. szálmestert mohácsi kir. sőtisztsegi ellenőrré, Kyázt Ignác pesti sóhivatali gyakornokot pedig otani sómázsássá alkalmazá. —

Országgyűlési közlemény.

5dik országgyűlés a t. KKnál és RRnél majus 19. d. e. 10, a' ml. Főrnél pedig 10 és fél órákor. A' szavazat szerinti új elnökség (Soprony és Sáros) bemutatá ő cs. kir. Felsnek névnapj ünnepére kerületileg javalt üdvözlő fölírását a KK. és RRnek, mely újra egyértelműleg elfogadtván, Elnök ő nmlga L. sz.—i káptalan követének szónoklati vezérlete alatt küldöttséget nevezett, mely az üdvözlő iratot a' m. Főrkhez megvigye. Olvasztatott továbbá az országgy. újság iránti ker. megállapodás Erre Elnök ő nm előterjeszté, mikép e' tárgy már két országgyűlésen is szőnyegen forgott, de sok üzenet után is a' m. Főrendeknél elfogadásra nem talált, több a válaszüzenetekben kifejtett ok miatt, különösen pedig, minthogy olly bíróság fölállításá szándékolatik, mely intézvényeink szellemivel össze nem fér, 's mert e' tárgy a' sajtókérdéssel levén összefoglalva, nem elkülönözöten, hanem azzal kapcsolatosan volna elintézendő, nehogy kivonatosan elintézve, a' reménylett sok hason helyett sok kár legyen annak következése. Miután pedig mult országgyűlés óta a' nyilvánosság tekintetében kitűnő lépések történtek, 's különösen a' hirlapoknak tárgyalási téres mező nyitattott, miután azok most is sokkal részletesebben közölhetik az országgy. tárgyait 's credvényit, miután végre a' t. KK. és RR. naplójának gyorsíró által szerkesztve és sajtó utján közölve mindenki által megszerezhető is eszközöltetett, az országgy. újságkiadás sokkal kevesebbé szükséges, sőt fölösleg; különben is félni kell, hogy országos hirlapkiadás által a' közönség, mely most az orsz. ülések naplójára előfizetvén ezt föntartja, akkor vevők megoszlása miatt sem egyik sem másik nem állhatand fön; ennélfogva kéri a' KKat és RRket, az előadott okok tekintetéből álljanak el az országgy. újság létrehozatala szándékától. Egy m. követ nyilatkozatá, miszerint küldöji országgy. lapot igenis ohajtnak, azt egyébiránt nem akarják, hogy azok pártszint

öltsenek magokra, 's így előleges vizsgálatot kíván, egyébiránt nem pártolhatja; hasonló értelemben szólalt fel más követ, 's miután azon eszközöket elsorolá, melyek részint sajtó utján részint magánylag használtatnak nemcsak helybeliekre nézve a' nyilvánosság-föntartásra, hanem az ország minden részeiben is annak terjesztésére 's mellyeknél fogva jelenleg nem annyira látja azok szükségét: nyilatkozatá, hogy azon félrecesavarások meggátolása végett, miszerint némelyek mindenkor saját pártjokat emelik, 's egyoldalú előterjesztések által a' tényeket ámitólag tüntetik elő; ha csakugyan elhatározatának az orsz. lap kiadása, ezt épen úgy, mint a' KK. és RR. orsz. ülései naplóját, censuráltatni kívánja. Mi pedig a' szabad újságok szabályzatát illető törvényjavaslat pontjait illeti, ezek 2dikában foglalt azon kifejezésből: „a' szerkesztő által fogalmazott rágalmazás, beestelenítés vagy egyes személynek szántszándékos hazug tudósítás által gyűlöletessé tételé“ 'stb. a' „szántszándékos“ szót, mint a' szerkesztőre soha be nem bizonyíthatót 's így az ellenkező, a' szándéktalanság ürügye alatt számtalan visszaélésre okul szolgálódot kihagyatki kérte. Utána egyik káptalan követe a' vallás sértetelensége iránt bizostatékul a' vallás ellen intézendő gúny vagy rágalomnak országgy. lapokba iktatása elleni tilalmát is kíváná a' 2-dik pontban kifejezni. Kifejté nézetit még két más szónok, egyik vizsgálat nélkül, másik vizsgálat mellett pártolván az országgy. lap ügyét. Ekkor tért vissza a' terembe a' Fő-Rknél eljárt küldöttség, válaszul hozva, mikép a' f. Nádor 's a' ml. Fő-Rk az üzenetet kedvesen véve, általa megörvendeztettek. — Folyt ezentul ismét a' tárgy fölötti vitatkozás a' megosztott véleményűek közt, kiknek egy része a' már kerületileg megállapított határozat szerint minden más felügyelet nélkül, másik része pedig csupán a' KK. és RR. kebléből nevezendő választmány előzetes vizsgálat mellett kívánta kiadhatónak, mikép ez az országos naplóra nézve is fönláll. Különös ténre vitetett át a' vitatkozás egy szónok azon kifejezése következtében, miszerint az ember inkább rosra hajlandó mint jóra, miből a' szónok azon következtetést voná, hogy sajtó utján is inkább kevesíteni kell a' rosra sikamolhatás vagy benne gyarapodhatás alkalmát, mint szaporítani. E' szavakat egy más szónok úgy fogá fel, mintha az ember természeti hajlomása szerint inkább rosz volna mint jó; 's e' véleményt czáfófolólag lépén föl, könnyen kitalálhatónak mondá, miért rosszak az emberek, irányatosan tevén hozzá, hogy járjanak el csak azok híven köteleességökben, kik az erkölcs fölött örkődésre hivatják, nem leend annyi ros ember. E' vitatkozás fonalat a ml. Főrknek Lonovics ő nmlga vezérlete alatti küldöttség szakasztá félben, mellynek távoztával, újabb nyilatkozat tétetett, 's az erkölcsi örködést illetőleg különösen, válaszul adaték, mikép ez nemcsak egy bizonyos polgári osztálynak hanem minden honfi és hatóságnak egyiránt kötelesege, 's fölhevá a' szónok a' KKat és RRket, hogy jobb kezét, mellyet e' végre oda nyujt, méltóztatassanak bal kezükkel gyámolítani, 's így rokonult erővel együtt, többet tehetnek. Elnök ő nm. philosophusi fejtegetés alá tartozónak jelentvén a' kérdést, az emberek javulását vagy a' nevelés ügyét az egyháziak és világiaktól egyiránt függeni mondá, 's a' mennyiben egyik vagy másik nem teljesítne kötelesegeit, iparkodják ezeknek meg-

felelni; egyébiránt a' KKat és RRket rövid nyilatkozásra szólítja föl. Némelyeknek a' tárgyhoz szólása után Elnök ő nm. a' m. Főrk teremébe hívá meg a' KKat és RRket az ő Fels. intézendő üdvözlő irat fölterjesztése végett. Onnan visszatérvén a' KK. és RR. a' meggyezés hamarítása végett Elnök ő nmlga a' „vallásgunyoló vagy sértő“ kifejezést a' szerkezethez todatui több nyilatkozat nyomán is sürgeté, 's ezt annyival inkább, mert hiszi, hogy nincs ki azt mondaná: hogy vallást sérteni szabad; ha tehát ennek világos szavakkal e helyen is biztosítása másoknak megnyugtatósúl szolgál, járuljanak e' módosításhoz a' KK. és RR. mint olly változtatáshoz, mely az ügyet a' migos Főrendeknél is inkább elfogadhatóvá teszi. A' többség egyébiránt mind ezen indítóok és az ujabban javaslott, bármely vallás' kifejezésbeli módosítás ellenére is a' szerkezet mellett maradt. Ezután előadá Elnök ő nm., mikép már az országos napló négy ülésig terjedőleg szerkesztve van, mellynek hitelesítésére a' bíráló küldöttség tagjait az ugynevezett consiliumházba meghija. Alkalmul szolgál ez arra, hogy több megyének követei a' naplókiadási költségek ellen, a' mennyiben ezek küldőire teher gyanánt háromolhatnának, ovásukat jelentették; mire a' nm. Elnök megnyugtatólag válaszóla, mikép a' tudva levő végzés szerint a' költségek az ország pénztárából lesznek fizetendők. — Olvaslaték azután a' kerületi napló iránti határozat, mellyre nézve elnökieleg kimondatott: mikép az nem az országos ülést intézkedése alá való. A' ml. Főrdék táblájának tárgyalási kérdése nem levén, az üdvözlő fölirat fölolvastatása és helybenhagyása után, a' képviselő tábla KKinak és RReinek vegyes ülésre gyülekezéssel szokott módon aláírva és lepecsételve útnak indítottak.

VII. Kerületi ülés, maj. 30kán. Ő cs. kir. Fels. névnapja levén, az ünnepélyesen tartott isteni tisztelet után kerületi tanácskozásra gyűltek össze a' KK. és RR. Napi rendre tűzött tárgy a' kiegészítési kérdés volt. Mielőtt azonban ez szőnyegre hozatott, három rendbeli előterjesztést tön az elnökség, először t. i., hogy a' városok ügyében választmányilag munkálkodandó tagok a' megyék résziről választatvák 's így felszólítá a' kir. városokat is, mikép a' választást még ma megtenni sziveskedjenek, hogy holnap a' választmányi tagok névjegyzéke bemutatathassék; 2) kérdést tön az iránt, hogy az országos ülések naplója nyomtatására nézve szerződés levén kötendő, ő nml. gán a' Személynökön kívül a' kerületi elnökség is aláírja-e az alkulevelet; mire nézve igenlő határozat lön; javasla tovább időnyereség végett, hogy az eddigi szokástól eltérőleg a' jegyzőkönyv azonnal köziratra bocsáttathassék, mihelyt az szerkesztve van, be nem várván a' másnap következni szokott hitelesítést, mi egyértelműleg elfogadtatott. Bekértevén akkor a' névjegyzék-készítésre megbízott választmány jelentése, felolvasott tartalmából kivilágíték, mikép némely törvényhatóságok 's testületek részéről nem jelentek meg követei; egy megye részéről csak egy követ nevére van kiadva a' megbízólevél; némely városok többen választottak egy képviselőt; némely megválasztott képviselők ellen ovások 's tiltakozások nyujtattak be; végre a' jelen nem levők

névjegyzékének készítésébe, a mult országgyűlési hasonló választmány eljárása szerint egyáltalán nem bocsátkozott. Felolvasás után azon ns megye képviselője, mellynek részéről csupán egy követ jelent meg, előterjesztett, miképez érintettek hatóság két követet választott ugyan, de az egyik, megválasztása után két vagy három nap mulva leköszönt 's így újabb választás lön szükséges, mellynek határnapja már ki is van tűzve. E' nyilatkozat után felolvastaték a' hatóságok és testületek jelenlevő tagjainak névjegyzéke, minek megtörténtével egy m. követe szót emelt különösen a' Részek követei meg nem jelentüknek 's Z. m. képviselőji meg nem választathatásának okait fejtegetve, melly utóbbira indítványt tön, hogy a' legközelebb országos ülésben a' RR-nek affelöli mély sajna jegyzőkönyvbe vételessék, hogy e' megyének érdemkoszorus követe alacsony cselszövények által a' törvényhozásbani részvételtől elidegenítették; 's e' nyilatkozás még a' késő maradéknak is bizonyosságul szolgáljon e' legtisztisztább honfi jelleméről. Ama szemtelen egyedek pedig zaboláztassanak meg, mert ilyenek dulják fel municipális rendszerünket, polgári létünk e' legerősebb támaszát. Kivánta tovább, hogy a' Főrkhez üzenet intéztessék a' követeik által meg nem jelenteknek a' kir. ügyek főigazgatója által kereset alá vételük végett, a' részekre nézve pedig, minthogy ezek a' visszakapcsolást rendelő törvénynek teljesítetlenül maradt miatt nem jelenhettek meg, felirással járuljanak a' KK. és RR. ó Felsőgéhez, a' törvény végrehajtásának eszközlése végett. Elnök felszólítása után, miszerint pontonkint történjék a' tárgyalás, először is a' káptalanokat illető jelentés olvastaték fel, mellynek a' rozsniai káptalan illető része, egy káptalani követ előterjesztése, egyszersmind pedig a' megbízólevél bemutatása után, megszünt; többnyire pedig több vármegye követeinek összehangzó azon előadása következtében, hogy azok, kik meg nem jelentek, vizsgálatlanul hagyva itt a' különben is pör folyamára tartozó 's kifejtendő okokat, idéztessenek meg, azok pedig, mik a' megjelent képviselőkre nézve előadtnak, külön tárgyalassanak. Néhány abbeli nyilatkozat ellenére, hogy előbb a' Részek visszacsatoltatása sürgettessék, határozattá lön: miképez az egy követ által képviselt megye részéről adott felvilágosítás után minden nehézség megszűnik; azon hatóságok pedig, mellyek képviselőik által meg nem jelentek, pörbe vonatandók lesznek. A' jelen nem levők követeit illetőleg az előbbi gyakorlat nyomán kifejezett azon vélemény, miszerint a' személyképviselőkről a' KK. és Rdek most sem kívánnak rendelkezni, határozattá lön; csupán arra nézve nyilvánultak eltérő nézetek: vajjon oly esetben, mint a' m. országgyűlés alkalmakor is történt, midőn valamely meghívási joggal bíró egyed ebbeli elmellőztetését a' KK. és RR-nek maga utján följelentené, fognának-e a' Kk és Rdek iránta intézkedni, 's vajjon kimondásuk-e ezen akarás világosan végzésileg is? Az utóbbi ellenzettek különösen, az országgyűlés méltóságán alul levőnek állítván, hogy az nem létező esetre nézve rendelkezék arról: így vagy amugy fog-e intézkedni, valamely előadandó esetben. Miután azonban más m. követe kifejté, miképez itt nem arról van szó, mikor 's mint intézkedjék az országgyűlés, hanem arról: akarja-e tudni, hogy ki vagyonegésztve, vagy nincs, 's eszközölhesse, hogy ki legyen egésztve a' másik tábla is; mit pedig tudni 's eszközölni kötelességében áll; az intézkedés iránti készségnek a' végzésben is kimondása elfogadtatott. Azon pontjára nézve a' névjegyzékkészítő választmányának, tovább hogy több káptalan és város ugyanazon egyedet választá képviselőül, kérdés támadt: helyes-selhető 's elfogadható-e ez? egyik város követe előterjeszté erre vonatkozólag a' városok eddigi szokását, melly szerint gyakrabban megtörtént, hogy több város ugyanazon követet választá képviselőül, mit ugyan ő most, midőn minden város külön szavazatot sürget, nem helyesel, 's bárha egy 2-dik városi törvény-

hatóság bizodalma által ő is megtiszteltetett, még is azt elvállalni 's így több várost képviselni véteknak tartotta. 'S ezen törvényes szokásnál fogva javasoltatott, hogy a' KK. és RR., most e' kérdés tárgyalásába ne bocsátkozzanak, mire egy két eltérő vélemény daczára annyival hajlóbbak valának a' ker. RR. mint-hogy a' városok belsejkezteti 's országgyűlési állása különben is most jövend elintőzés alá. Illy értelemben lön kimondva a' határozat, a' káptalanokra nézve az eddigi gyakorlat továbbra is fönhagyatván. Következett a' horvátországi követválasztást illető pont, melly alatt egyszersmiud T. grófjának 's követének beadott ovása 's ahoz mellékelt csatolványai is foglaltatnak. Minden irat fölolvastatása után azok köziratra bocsátatni kértettek; mire nézve röviden jelenté az érintett követ, hogy még nemmely adatokat fog benyújtani és szóbeli előterjesztését más alkalomra tartja fön. Fölszólat utána Horvátország egyik követe magyarul 's a' panaszt félre tétetni kérte, a' mennyiben pedig abban sértő kifejezések foglaltatának, ellene ovást tön. Az oklevelek köziratra levén bocsátandók a' KK. és RR. nem bocsátoktak a' tárgy bővebb fejtegetésébe. Ugyanezen okbul tárgyalatlanul maradt ez alkalommal Pozsony városa választópolgárságának 63 aláírással kelt ovás - tevő levele is, mellyben a' csak 3 választótág szavazata által követségre emelt egyedet követeikül el nem ismerhetőknek nyilatkoztaták. H.

Commentár közügyeink felett.

IV.

Főkérdések állapota. — Irva van a' hatalmas rohanók szent lapjaiban, miképez az országgyűlés az egyetleneg háziadót kivé minden főkérdésre a' p. hirlap. elveivel rokon szellemű többség van. Csodálom, hogy más lapok, mellyek a' kormány mellett néha nyíltan is dolgoznak, nem vizsgálják e' mindenestre nagyszerű állítást. A' Világ csak oly helyességgel állíthatná, hogy az egyetleneg háziadót kivé minden főkérdésre a' Világ elveivel rokonszelleme többség van. Mert, miképez már számtalanszor ismételtém, a' főkérdésekre nézve kevés a' világisták, hírnökisták és hirlapisták közt a' különböző sőt lényeges különbség köztök nines is, legalább én nem tudom, hogy am az ok az adó, ősiség, városok, hitelbank, utak sat. ügyekben valaha nem eléggé tágkeblüleg nyilatkoztak legyen. — Ezek a' főkérdések, mikén a' rohanók szüntelen, mint diadali zászlónyelen nyargalóznak, nem alakítanak pártkülönbséget; mi alakít pártkülönbséget, pártelvet, azt Adatok című könyvem Tárgy feliratu cikkében eléggé felvilágosítottam; tudják is azt a' mi rohanóink jól: de nem igen akarják tudni; és ez nekik nagyon is megbocsátható; mert ha erkölcsi állásuk megítélésében e' főkérdésektől abstrahálnak: látják azután ök magok is, hogy a' közügynek igen oktalan, igen káros barátai, mert lényiségök mint párté nem egyéb, mint dagályos üresség, mint rozslékü vágyatás, mellynek célja lehet ugyan, de mindenestre csak oly célja lehet, mellyt tagadni annyira erőködnek.

A' főkérdésekre nézve mi most sajátlagos helyzetben lehetne mondani anomáliában vagyunk, melylyen vagy csak keresztül látni is nehéz, annál nehezebb keresztül hatni. — Ez teszi alapját ama szomorító helyzetnek, miszerint barátinkat elleninktől megkülönböztetni oly igen nehéz; mert a' főkérdések oldintésében véleményével p. o. a' p. hirlap szerkeszt. büszke öntudatban magasra emeli homlokát; mialatt tisztán látjuk és tudjuk, hogy ha vérünknek van ő hozza hatalomban hasonló ellensége, ez sem szavazhat a' főkérdésekre másféleképpen, mint épen ő. — Nézzünk egy kissé végig a' főkérdések állapotján.

Ezek közt legfölvül a' nemzetiség kérdése áll. Vajjon van e' még a' magyar journalismus mezéjén oly szemtelen párt, melly e' főkérdést saját pártja elvének kizárólag híresztelné? ugy hiszem nincs. Az lett csupán köztünk felfeltűnő kérdés, vajjon a' p. hirlap szerk. és szánandó vakimádói nem dolgoznak e' nemzetiségünk bukfatására? melly kérdésre nézve én magánykörökben sok, igen súlyos symptómákat tudok felsorolni, mik felett még is, pro line et nunc több több homály fekszik, semhogy azokból historiai igazságot lehessen felállítani; mire nézve azután ismét kétkedve önmagamba térek 's többi ügytársaimmal csak a' t. szerk. politikáját vádolom, melly egyes elveket, magát a' nemzet érdekét ugy látszik — 's ez tagadhatlan — védelmezni, mintha szándékosan akarná azt oly szelvonásra állítani, honnan azután azt az események hatalma vagy hatalmaskodása ide vagy amoda lökhesse. — Erről azonban már Sz. I. gr. eleget irt, én hallgathatok.

Az adó kérdése. — Vajjon a' p. hirlap elve-e? En azt hiszem, százados, régi, üdvös elv. valóságos közügy, köztünk Sz. I. gr. indítványa, a' kormánynak is bizonyosan elve: 's hogy erre nézve a' p. hirlap által sem éreték el a' régi üdvös ezél: ez i-

gen fontos tanúsága annak, hogy az alkotmányos fölggyökere még koránsem oly porhanyú; miszerint azt minden szelleltömött popáncz egyszerű fuvallommal csak amugy sans frase kidönthesse. En most már magát a' p. hirlap szerkesztőjét kérdezem, ha van nemzeti önállóságunknak ellensége, alkotványos erőnk illy szilárd állásának örürend e' jobban? vagy annak örürendett talán ha a' nemesség követelő politikájé. ellenében magát minden szellel tömött popánczunk egyszerű fuvallata által félénken szegletbe sodortatni engedi? — En büszke vagyok reád nemzetem. Te tudal győzni, tudni fogsz, midőn a' hazaérdek hí, ál-dozni is. —

Az ősiség kérdése. Vajjon egyedül a' hirlapisták elve-e? Nem tudom, én csak azt tudom, hogy az ősiség törlesztésének rendszabályában velök a' legantifinationalisabb elem is kezet fog. Hallottam én e' rendszabály felett sok, fáját szerető, nem felületes tanulságu férfiút saját anyai nyelvén így értekezni: „Ja, die Abschaffung der Aviticität wird die Quelle des Wohlstandes in Ungarn. Freilich wird dabei ein Theil jenes heidnischen Urstaumes untergehen: doch das ist keine Rücksicht für den Politiker: wer wird denn das Wohl eines Staates von einer kindischen Sprachfrage abhängig machen.“ Magyarul: Igen is, az ősiség törlesztése a' jólét forrásává lesz Magyarországon. Persze hogy egy része ama pogány őstörzsknek bele fog sülyedni: de ez politikusra nézve nem hátráltató: ki fogja egy ország jólétét gyermekes nyelvkérdéstől függővé tenni. — Nekünk ugyan sajjgott keblünk e' bukásra szánt „pogány őstörzskökért“, mert véreink; de ti oly jelesen szónoklátok, 's oly tiszta forrásból a' hazafiság szent érzelmeinek forrásából, hogy mi szónoklástok mellett, az idegen érdeket, melly alá törlesztéstek most alkalmasan sorolható, feledni tanultuk. Hallgattunk pedig leginkább azon okbul, mert biztunk, hogy ha ti a' nemzetérdeknek oktalan barátai, vagy ellenségek szövetkezett bukfatót volnátok, és rendszabálytok által nemz. létünk garantiáit gyöngíteni akarnátok is vérünk zománczának erejére nézve elszámolátok magatokat, miképez a' váltóförvényekre nézve történt, miknek hozatalánál, ti legalább, még akkor gyermek politikuskok, egy szemmel a' főrendi táblára pislogtatok, kérdezvén, vajjon e' menthetlenül eladósult hatalmat, nem lehetne e' gyors végrehajtás utján gyöngíteni? mialatt szokott vérmességekkel azt hívték: — lehet. —

De ti ebben is jókor jövétek. A' magyar főrendi osztály nem vala menthetetlen; most pedig midőn torkán érzi a' haláladó kést, vagyoni rend után néz, és ti elszomorodva láthatjátok az eredyéyt: minélfogva született mágnást gazdalkodás által a' pénzaristocratiának, figyelmes nevelés és szorgalmas tanulás által az ész-aristocratiának 's mindkettő által a' bureaucratának hatalmára korbaesoltátok, és így azt, ami üres fény és hiú csillány volt már már teljes értékű valósággá nyomasztottátok, 's így ama gyöngitei szándokolt hatalmat erős lapra toltátok. Ez eredyény kin fekszik ugyan a' ti szegény politikátok tághatárain, de a' hazára nézve jó, sőt mindig jobb 's annál jobb leend, minél jobban és jobban sikerülend nekünk az antifinationalis elemet abszorbeálnunk, azt nationalis antiultraismusunkba, vagy ha nektek ugy tetszik anti liberalismusunkba betestesitenünk behonositanunk. Illy eredyénye lesz, hisszük, az ősiség törlesztésének is, mellyel ti és antifinationalis szövetségeitek persze nem akartok egyebet, mint azt, hogy a' rászorult magán, meg a' szegény nemes ember kölcsönt kapjon! — Ezt olvasván feleljen a' tiszt. szerkesztő maga: vajjon ha van még hatalom, melly vérünk önállóságának garantiáit gyöngíteni akarja; az ősiség törlesztése mellett, vagy ellene fog-e szavazni? azaz: vajjon az ősiség törlesztésének elve pesti hirlap elve-e? —

A' városok kérdése, fejedelmünk előadási közt áll: — Vajjon a' p. h. elve-e? — Vajjon a' petrificált oppositio nem fogja e' utánozni ama híres szabadelmű főnök bölcsességét, ki indítványát remegve visszavonta, mert a' kir. személynök által pórtoltaték? Mi némán nézzük ez előszerelmeletet egy szabadalmas állapot iránt, mellynek tősgyökere, nem ritkán, egyes emberek szeszélyében birja létokát. Es némán elvárjuk, mivé teenditek e' szabadalmas néposztály előjogát, ha majd jól szélesen talajozott csuesolytok (pyramis) tetéjére a' népképviselőt koronáját föl-vontátok. —

A' capacitas kérdése, miképez állt, bir e' megyekutasításában többséggel? mi ugy tudjuk: nem bir. De ha bir is e' főkérdés a' megyek utasításában többséggel, azt hisszük, hogy e' főkérdés most eldöntésében veletek ismét a' legantifinationalisabb elem szövetkezik, és ha nem szövetkezik, saját érdekét nem ismeri. A' ti szabadalmi litaniátokban e' kérdés az emancipatio kérdésével társul: így már ezután mingyárt egy kissé korszerűbb lesz, és politikátokat is nemzetiebbé helyezzi! Mert a' kié a' birtok, azé az ország. Már pedig, ugy e' nevelés utján kiemeltük vérünket az elpusztulásnak ama csalhatlan elvéből, miszerint csak annyit kell dolgozni, annyit keresni, mennyivel máttól hónapra beérjük? Már jól elkészített utak ésnnyújtott mód 's alkalom által népünket iparra 's kereskedésre vonzottuk, szoktattuk, czelszerűen berendelt fa-rendszer által hasznos 's bővebb természetűre, piacrendszerünk által pedig biztos vásárra segítettük: szóval a' természet, kereskedés és kivált a' pénz elannyira mind vérünk kezében van, minélfog-

va bizvást hinnünk lehet, hogy ha birtokrész eladandó lesz — — dene tréfáljunk uraim, az emancipatioval párosított kapacitás elve elveendi. No de hisz önök, kik a „nép”szóra építették politikájok magasszerű csucsolját, salváltak mindent ama kis clausula által, miszerint a’ vevőnek tudni kell magyarul. Mi pedig, kiket e’ szó „véreink” lelkesít, hazáruolók, tespedők, ezudarak vagyunk. — Kérdem most már magát a’ t. szerk., vajjon ha van még hatalom, mely véreink buktatását tüzte politikájának czéljaul: a’ kapacitás és emancipatio kérdésére nézve a’ p. hirlappal é vagy ellene fog szavazni? az az vajjon a’ kapacitás és emancipatio kérdése a’ p. hirlapnak elve é? —

A’ papi jószágok elkobzása iránt igaz, nem olvastunk vezérezikket, de a’ szatmári 12 pont felett szerkesztő tirádot, mely jóslólag hirdette, mikép e’ pontok csak magvak volnának, mik néhány év alatt kikeltetve az idő melegétől, az ég tudja miféle gyümölcsöt hozandának. Vajjon a’ papi javak elkobzása pesti hirlap elve é? — Minket a’ forradalmak története megtanított, mikép a’ papi javak a’ forradalmak takaréktárai, miket idő előtt kiűritni a’ legkésztelenebb kormány elv.

Igy lehetne végig porozni főkérdéseitek állapotját, mikre nézve valósággal eljárásokban, ha ellenséges szándékot nem, de amaz elv felalálhatók, mit ti magatok is felállítottatok, miszerint „azt, a’ minek egykor lennie kell, most kell véghezvinnünk, nem kell azt késleltetnünk, — mely elvet Rousseau nagyban üzött, mely elvet számtalan szerencsétlen gyermek létműszerének legnagyobb ártalmával üz, s mely elv megrontván a’ műszert magát, midőn ettől azt kívánja, a’ mit nem adhat, vajjon mit eredvényez? — rendszeres szelid, esendes, lassu haladásában érezhetlen, de biztos, átalakulás helyett: fájdalommal és elkorított felbomlást. Nines elv a’ politikai s közléti morál egész tankörében, mellynek irányában az ellensúly olly szükséges legyen mint ez elkorításnak gyerkőcsös elve irányában. Ez elv az, melly a’ külsőleg látható s érezhető garantákat elszórja, mielőtt léteznék belső önálló erő, mellynek természetesen e’ külsőleg látszó garantákra szükségse nincs. Ez elvről én bátran merem mondani, hogy ha politikai pályáton nincs mit szégyellnetek: ez elvet bizton szégyellhetitek; mert valamint oktalán, ugy igen népszerű s vérrontó elv, mellyel vagy politikátok vagy saját kebletek jószágát gyanusítottátok előttem. Jablanczy.

A’ dunamelléki reform, egyházkerületi közgyűlés határnapja, megelőzvé ezt a’ papi kijelöltek vizsgálata, f. é. jun. 26ik napjára tűzetett ki. A’ gyűlés helye Pest. Dobos János e. k. aljegyző,

Pest. A’ tűzi fecskendők jun. 1jén a’ belle opold-sterenczvárosi, kerepes-uti józsef- és ferenczvárosi állomásaikon megpróbáltatván, jóknak találtattak, s egyuttal rendelések tétettek, hogy támadható tűzveszély esetén, ne bármí avatatlan, hanem valódi műértő kezek igazgassák azok csöveit. A’ pünköszt hétfői löversenyt fényesen kövendőlök: az oda vezető utak fölfecskendeztetésök iránt hatóságilag czélszerű rendelések tétettek. — Jun. 2kán regg. 7¼ órakor a’ józsefkülvárosi Vigetüzében egy bérkocsis házában tűz ütött ki, s annak fődele leégett ugyan, azonban mind a’ mellett hogy a’ szél messzire hordotta s e’ miatt két, egy szomszéd és egy más messze fekvő ház fedelei már lángot kaptak: a’ hatóság fecskendőji segedelmével a’ veszély 1 óra alatt megszüntetett.

I. Pesti verseny 1843. Csütörtök, jun. 1jén délután. Kezdeté 4 órakor, s félóránkint új új futás. 1. Nemzeti díj. 1 ang. mf. Pálya haladási idő: 1’ 58” 250 ar. 30 aranyat érő és Magyarország czimerével ékesített serlegben az első lóé: 50 ar. a’ másodiké. Tét 16 ar. fele bánat, a’ tétősz fele az első, fele a’ második lóé. Futhat magyarhoni 3e. minden m. és k. melly sem Pesten sem Bécsben díjért nem futott 89 ft. k. 2 ftal kevesbet; belföldi lovas 4 fonttal kevesbet. Liechtenstein Aloiz hg p. m. The Bigone ap. Trapball, an. Anne; 89 ft. Világos kék sapka, veres test és uj, első. Széchenyi István gr. p. m. ap. Shillelagh, an. Titania, 89 ft. Fejér test, veres uj és sapka 2ik. 3. Csapody Pál ur sg. m. Bramarbas, ap. Shillelagh, an. Lalla Rook; 89 ft. Veres. — 4. Batthyány Istv. gr. sg. m. Rob Roy, ap. Murphy, an. Mylady 89 ft. Vil. kék test, fejér új fek. sapka. — 2. Batthyány-Kazimir díj. 100 ar. 1 angol mérőöld Futhat mindenlő. Teher: 3e. 68, 4e 94, 5e. 101, 6e. 106. id 109 ft. belföldi telivér és angol félvér 4 fonttal többet, angol telivér még 10 ftal többet, m. 2 ftal többet. Tét 20 ar. „suss vagy fizess.” A’ tétősz 40 aranyig a’ második lóé, azonfelül az első. — 1. Batthyány Ist. gr. 3e. sg. k. Loretta, ap. Velocipede, an. Laura, 72 ft. Vil. kék test, fejér uj, fek. sapka. 1’ 55” 2. St. John Ferd. ur sg. m. Bedford, ap. Shortwaist, an. Bobadill kancza 125 ft. Fejérrel csikos fekete test és uj, fejér sapka. — 3. Liechtenstein Al. hg 4e. p. k. Allopathie, ap. Sangrado, an. Hindoo-kancza, 98 ft. Világos kék sapka, veres test és uj, — 3. Hazafi díj. 100. arany 2 angol mf. ism. Első iz. Haladásidő 3’ 58”. Másod iz 3’ 55” Futhat magyarhoni mináen k. Teher 3e. 68, 4e.

94, 5e. 101, 6e. 106, id. 109 ft, telivér 5 ftal többet, bécsi díj nyerője ugyanazon évben 3 fonttal többet. — 1. Zichy Emanuel gr. 4s. sg. k. Agate, ap. Galopade an Agnes; 102 ft. Kék test, veres uj, fekete sapka. — 2. Liechtenstein Aloiz hg 3e. p. k. Homoeopathie, 73 ft. Vil. kék sapka, veres test és uj. — 4. Hazafi díj. Második iz. — 5. Batthyány-Hunyady díj. 100 ar. 2 ang. mf. Tét 20 ar. fele bánat. Futhat minden k. teher: 3e. 80, 4e. 100; 5e. 106, 6e. s id. 110 ft, ausztriai birodalmi 4 ftal kevesbet. — 1. Zichy Emm. gr. 4e. sg. k. Agate; 96 ft. Kék test, veres uj, fek. sapka. — 2. Liechtenstein Aloiz hg 4e. p. k. Dorella; 96 ft. Világos kék sapka, veres test és uj. Haladási idő: 4’ 3.”

Vasból. Május elsején vette kezdetét közgyűlésünk. Főispáni helyettesünk meg nem jelentével, első alispáni székünk pedig a’ követség által megürülvén, az elnökséget Széll József másodalispán ur képvisel. Megnyitó beszédében örömet jelenté a’ RRnek a’ közügy iránti szép buzgalmat tanusító számos megjelentésén, s a’ derék elnök emez ironikus örömeben a’ uagy terem borzasztó üressége is hatalmas vízhangjával osztozott. Itt ott egyes hallgató búsan áhitatos tekintetével, a’ zöld asztal közelebről megszalasztott örei halvány arcaikkal, mellyeken a’ multnak keserü utóérzete, s a’ kedély zavara fejezte ki magát, a’ beteg hallgatagság csak bágyadt szózatoktól törve meg, ollyszzerű képet egészítettek ki, millyen e’ szegény házáé a’ tatárjárás után lehetett. A’ szabadság bunkos hősei quasi re bene gesta honn maradtak. Hisz már betelt a’ polgári kötelesség, megmentve az ősi alkotvány! továbbá, elnökalispán fájdalommal érintvén a’ mult eseményeit, a’ tanácskozási hely, s a’ nemzetkincs a’ szólásszabadság szentségén ejtett sérveket, — ezek orvoslatára felhívá a’ KKat együttmunkálni, kikérvo szemlére iránt elnöki székében leghatalmasb nyámulol a’ közbizalmat. Szavait éljenek viszonzák. Most fels. helyről kelt intézvények, megyei levelezések, magányérdekü tárgyak hozattak szönyegre, mind ollyak, mellyek nyilvánosságot nem igényelnek. A’ közgyűlés negyed napja azonban kiemelendő. A’ tisztviselői kar egyik tagjának Ostffy Sándor szbiró urnak olvastatott-fel nyilatkozása, vagy inkább ön igazolása azon vádra, mellyet követválasztási gyűlésünkön K. F. a’ cortések ismeretes fővezére ellene kimonda, melly szerint a’ nemességgel nem, vagy későn s nem a’ megye határozata szerint közlötö a’ meghívó körleveleket. Szbiró ur miután bebizonyítá a’ vád alaptalanságát, a’ gyanusított részéről az elégtétel kötelessége alól feloldá. Kétfiú szónok lépett-fel még lelkesedett hévvel ügyében egyik H. V. ur különösen e’ tárgyat, melly nem egyedül a’ vádolat, de az egész tisztviselői kart érdeklí, a’ KK. figyelmébe ajánlá annál inkább; mert midőn municipális jogainkon a’ kormány által ejtett sérelmekre felírásaink egymást követék kell saját kebleinkben támadt manó féreg kiirtására mindent megtennünk. Ennélfogva mint ohajtolta volna látni eddig eredményét a’ követutasításkori zavarok iránt kirendelt választmányának: ugy ezentul jelen tárgyban legszigorubb eljárását kívánja. Másik Sz. L. ur pedig beszéde végrészében visszahívá a’ RRek emlékébe a’ mult havi eseményeket. „Tisztelem én — szolt — minden ember meggyőződését, ha kivetkezve az önzés szennyéből egyedül elvének hódolva működik; tisztelek minden embert, ki azért tudja méltányolni polgári állását, mert átlátja, hogy az ember mint csupa ember egymásnak zsarnoka és rabszolgája: szabad csak polgár lehet, ki nem ismer más urat fölötte, mint önmaga szabta törvényeit. De megvallom, midőn a’ polgári szabadság védelmének ürügye alatt épen a’ polg. szabadságot látom tapodtatni: inkább egyes ember önkényének viselém átkait, mint egy szabad polgár nevezetért ezer sötétség emberének zsarnoksága alatt lennék martyrja elveimnek. Miben áll — kérdé — polgári szabadságunk: abban é, hogy élünk, jogaink, vagyonunk minden törvénytelen megtámadás ellen biztosítva legyen, vagy hogy az ellen-véleményüket leöklözhessek, élteik ellen törekhesünk? Gyönyörű szabadság, példátlan tisztelete a’ törvényeknek, s a’ szent helynek, hol a’ hon jövendőjeért, a’ nemzet virágzásáért aggasztó munkában izzadnak épen azok, kik jó szándékukat majd hallállal fizeték.” (Vége köv.)

Zemplénmegyei közgyűlés. Gr. Péchy Emanuel főispánhelyettes ö nga az országgyűlésre meghívó kir. levél törvényes kihirdetése, s egyszerűsind követutasító választmányi jelentések tárgyalása végett april. 20ára közgyűlést, 26ára pedig követválasztást hirdetvén, már 19én szép számmal gyülekeztek a’ szék-

városba megyénk rendelfels. királyunk születése ünnepeit megünnelendők. Illy előzménysk után derült fel apr. 20dika. Nagy számmal sereglettek már gyűlés előtt a’ megyeház kapujánál a’ nemesek, egymást érték a’ közszoritások, s csókok! kik ezelőtt nem is ismerének, baráti nevezettel szólítottak, s a’ második szó bizonyosan „ki volt az éljen.” A’ felelet pedig L. G. és Sz. A. kivévén az olly egy vagy más polczra vágyakodókat, kik csak a’ rézst lesik, ezek tehát L. G-t ugyan határozottan kijelenték, de a’ másodikra azt mondák „jó volna ugyan Sz. A., ő derék igaz becsületes ember, de D. A-t tanácsos volna az alispánság lába alul félre tenni. Aztán Sz. A. nem is Zemplénben lakik, már pedig szegyen volna Zemplénnek idegen megyére szorulni követért. — Az így barátokozók közt aztán folytak az értesítések, fehér és fekete oldalforgatások. Még a’ híres Gara család utolsó sarjadékának agyon tömlőczöztetése is, miért miért nem, kiért kiért nem — mások jobban tudják nálam, — emlegettetett. — Illyen és efféle surlódások után kezdetett meg a’ gyűlés 10 órakor főispánhelyettes elnöklése alatt, ki azt szokott beszéddel megnyitván s rá a’ RR. nevében R. L. főjegyző nyomon válaszolván: 1) Felolvastatott a’ k. kir. meghívó, levél, melly is il ő hódolattal fogadtatott. 2) Többször felső rendeletek, leiratok, egyeseket illetők olvastattak. 3) Hontmgye megkereső levele a’ rendőrségi eljárás tárgyában pártoltatott. E’ levél ismét feljajdítá azon aggodalmat, melly annak tapasztalásából támad: mikép bármennyire szorittassanak is a’ szolgabírói és esküdti hivatalok, még is mindenütt csak az eljárási késlekedés, sikeretlenség miatti panasz mutatkozik és hallatszik. Ennek megszüntetését ugy találták a’ RR. elérhetőnek, hogy a’ bírósági kötelesség választassék el az ügyes bajos dolgok intézésitől. Es ennek eszközlése el is határozatott. — Higycé el pedig a’ Rdk, hogy hijában kevesítik a’ szolgabírák kötelességét, mert a’ tespedőbe virgoncz vért önteni, a’ hanyagot, pipázót tettésszégre hevíteni módjokban csakugyan nem levén: ha csupán egy helység bizatik is némely 9 — 10 óráig nyugtató óriás emberre — még is lesz panasz bőven, — példái ennek nem annyira a’ falusi — mint városi bírák uraimék, kiknek segédül tizenkét esküdt áll szolgálatra készen, és négy öt hajdu — s még sem tesznek semmit holott ő kegyelmők könnyíthetnek a’ szolgabíró kötelességeit! — Szilárd akarat, lelkesedés, kell a’ tisztviselőben, illyennel pedig hej be kevés dicsekhetik. Mert ha volna is, a’ mint hogy tisztelettel legyen mondva, néha akad is — illy tettész egyed, nines méltányoltatása, nines jutalma; ki felel mert ez s ez urfinak már csak hivatalt kell csinálni, hiszen már nőszülhet. Illyes helyzetben, hol a’ kitüntetésnek érdeme nines, ne is várjatok szíves pontosságot. 4) Turócmezgye bizonyos ismeretes határozatát közli az ősiség, adó, sat. tárgyában, melly is tudomásul vétett, a’ mennyiben nekünk is van már ollyan fajta határozatunk. Volt, ki indítványozá, hogy mi is írjuk meg Turócznak miképen vele kezét fogtunk, de nem levén vele mit dicsekedni, csak elmarad biz az. 5) Szepesmezgye kéri a’ RR. hogy a’ tizenhat szepességi város ügyébni utasításukat függesztenék fel addig, mig közelebbi gyűléséből saját adatait ő is megküldené. — Ez elvártni rendeltetett. (Vége köv.)

Barsmegyének majus 2dikán Sz. Benedeken kezdett, 3kán ugyanott, az ezutáni napokon pedig Aranyos-Maróton folytatott közgyűlése nevezetesb tárgyai: a’ felsőbb helyről érkezett leiratok közül kétőt émlitendő: ezek egyike a’ szederfatenyésztes körül szorgalmasabban foglalkozott s jutalomra méltatott egyedek nevelt tudatá; megyénkben a’ legnagyobb jutalom négy arany, s ezt Jeszenszky Elek cs. kam. nyeré el. Egy másik leírás, a’ mult évben életveszedelemben forgott felebarátai szabadításában magukat kitüntetett s megnevezett megyei lakosokat oda utasítá, hogy jutalmokat, valamely pénz kezelő kir. hivatalnál vegyék föl: a’ megyénkre eső egész jutalomnnyiség 225 frt p. p. végeztetett, hogy a’ járásbeli szolgabírák ezt az illetőkkel tudassák s őket szükséges bizonyítványokkal ellátva, a’ verebélyi sóházhoz utasítsák. A’ Nyitramegyébe keblezett szakolczai posztó-készítőknek, kelméiket e’ megyének ajánló folyamodása, a’ honi adósdzedővel véleményadásul közöltetni rendeltetett azon nyilvános megjegyzéssel: hogy e ns megyének a’ nélkül is az levén határozata, hogy a’ szükséges posztómenyiség csak honi gyárainkból szereztessék, ha az ajánlott szakolczai posztó sem jutalmasabbnak, sem pedig minőségre jobbnak nem találattának az aranyos-maróti posztónál, ennek, mint megyebelinek adassék elsőség. A’ katonai tanyakkészítetéséről bevégett,

's nádor ő fens. által megküldött, terjedelmes munka; nemkülönben több ns megye és szabad kir. város, az országgyűlésen előterjesztendő némely tárgyak iránt pártolásra felszólító közléseik, az országgyűlési munkálatokkal foglalatosskódó választmányának átadni rendeltettek. Majus 3án számosabban jelenének meg Bars megye RR. példájokkal tanusítandók, mikép egyeztethető a kor- és törvényszerű haladás, mellyben e megye semmi más által magát megelőztetni nem engedi, a régi, áldott őseinktől öröklött sz. szokások becsülése, s megtartásával. Körülbelül 129 év előtt majus 3ikán szünt meg Bars megyében az igen dühöngött dögvész 's atyáink fogadák e napot örök emlékezetben tartani. A szikla tetején, igen regényes helyen kápolnát építettek, az isteniszolgálat fényes tartására alapítványt tettek, 's azt végzik: hogy évenként sz. Benedekben megjelenendnek, 's a kemény ostor megszüntetéseért a mindenható hálát adandnak. Ugyanez nap az ájtatosság előtt tartott az ugynevezett arendalis gyűlés szokott modorával. Az esztergami főkáptalan tagja 's uradalmainak teljes hatalmu kormányzója, a káptalant illető egyházi tized haszonbérbe adhatására nyert megbízólevelét előadja, a mellynek elolvasása után, ő az egyháztizedet a megyének jövedőre is haszonbérbe engedi, azon nyilvános kikötéssel: hogy a tizedet csak egy évre, 's pedig jó értékű pő pénzben fizetendő haszonbérért engedi át. Ezen követelések ellen a tiszti ügyész ovást tesz és azt jegyzőkönyvbe iktatni kéri; a káptalan részéről megbízott kanonok ellenovását nyilatkoztatja 's annak jegyzőkönyvbe iktatását szinte kéri: ez így történik évről évre. Majus 4dikén Aranyos-Maróton folytatva tartott gyűlést a Sz. Benedekben is elnökösködött első alispán ur a most országsszerzte kortes-eszközlötte kicsapongások élénk, 's a szívek mélyébe ható előadásával 's a korteskedés gyászos következtésének rajzával kezdé. Érdekes és megható volt a szomorú történetekről, az a nélkül is szónoki jelességgől országsszerzte ismeretes alispánunk férfias komolysággal előadott vázlata; annál érdekesebb, mivel a beszéd fonalában, lelkületének igen becsüendő vonását tünteté ki. Megismeré t. i. hogy ő is tetemes részt vön néhányszor a korteskedésben, de elmondván a mea culpa-t ünnepélyes fogadást tön: hogy so-

ha többé korteskedni nem fog, 's a ki ezt ezután tenni merné, mind azt beestelennek nyilatkoztatni kívánja. (Vége következik.)

Spanyolország.

[Cuba szigeten a szerecsenek fölzendültek. Seoane hivatalától e mozdított] Hiteles hírek szerint Cuba szigeten a szerecsenek föllázdak. E merényt a katonaság elnyomta ugyan, de a kár azért mégis iszonyu, mert a sziget legvirágzóbb részei romhalom-má változott, 's a fehér lakosokat mély borzalom rendíté meg. Négy gazdag ültvényen mindent fölégettek a zendülő, 's a fehéreket halomra gyilkolák. Az 5ik ültvényen mindazáltal ellenszegülő rabszolgákra találtak, mi alatt azután katonai erő érkezett fékezésre. E katonacsapat utközben néhány száz rabszolgával találkozván, kik békés munkájából haza indultak, első dühében számosat fölkonzolt közülök, 's ártatlanságuk fölöl csak ezután győződék meg. A zendüők közül mintegy Szszázan a hegyekbe menekültek, hol egyenkint fogdosta most őket össze a katonaság. Szinte cubai hírek szerint martz. 21én a havana-cubai vasuton mintegy 200 rabló az utasokat uegrohanván, kirabolták, 's különösen az asszonyokkal igen kegyetlenül bántak. E rablók fákat raktak a vasutra, minek következtében a kocsik fölfordultak, 's a kiborult utasok még csak nem is ótalmazhaták magokat. A kormány e rablók ellen 500 katonát küldött ki, 's ezek néhányat közülök csakugyan el is fogtak. — A cortesben a választmányi vitázatot még sem végezték el. — A madridi hivatalos hirlap Seoane táborfő elbocsáttatását jelenti, azon megjegyzéssel mindazáltal, hogy a kormányzó szükség esetén tapasztaltságát ismét használni fogja. —

Anglia.

(O'Connell diadalünnepi Irlandban. A chartisták kérelmei az alsóházban ismét megbuktak.) O'Connell, kinek csillaga hatalmasul kezdé már hanyatlani, rögtön visszanyeré félelmes népszerűségét. Mostani körutazását Irlandban legfényesebb diadalünnepnek mondhatni; Limerikben 200ezer ember fogadta őt, 's tárogatók harsogtatása közt vezette a városba. Az egész kath. főpapság határozottan a repeal mellett nyilatkozott, 's ez az, mi jelenleg olly nagy mértékben emeli az iz-

gató hatalmát, ki Wellington hgt most már csak vállonitva említi, és szegény öreg gentlemannek gunyolja. Nyilvánítá egyébiránt, hogy mihe lyt 3 millióra emelkedik a repeal társulat tagjainak száma, azonnal más hangon szóland. Akkor mindenekelőtt „engesztelő tanácsot“ hivand össze, melly az ország 300 küldöttjéből álland, és Dublinban nyilvános üléseket fog tartani. Ez alatt Angliából folyvást nagy számú katonaságot és álgukat szállítanak Irlandba, sőt ugyan e célra még tengeri erőt is készít a kormány. — Maj. 18ikán Crawford az alsóházban ismét szöngyere hozzá a chartisták ismert követelésit, de indítványa 101 szóval 32 ellen megbukott, mi azt tanusítja, hogy a radikálok száma az utóbbi gyűlés óta nem igen szaporodott. — Walesben a „Rebeka és lyányai“ nevezet alatt ismeretes kicsapongó csoport, melly eddig csak a vámkapukat rombolta le, most már gyujtogatni is kezd. A kormány e csapat minden tagjának elfogatására külön 150 font sterlingnyi jutalmat tűzött ki, de mindeddig egyet sem birtak kézre keríteni. — A királynét és hget a claremouti lakosság kitünő örömmel fogadá. — Peel a királynét irlandi utazásáról leverni törekszik melly szándéka alkalmasint sikerülni fog.

Franciaország.

(Vallási türelmetlenség miatti panas. Ujabb költéségajánlás Algir gyarmatosítására.) Franciaország minden részéből számtalan kérelemmel járulnak a követkamra elébe, vallási szabadságuk helyreállítása végett a protestansok, 's a legbüzdőbb katolikusok is kénytelenek már megvallani, hogy panaszra csakugyan elég okuk van, mert a hatóságok minden tekintetben boszantják a protestansokat, és kitünő részrehajlással viselkednek ellenök. — A követkamráról Algir számára ismét 29 millió franknyi pótlékköltséget kívánt a kormány, 's vége hossza nem volt a vitaközásnak, hogy mikép kelljen már a gyarmatosítás ügyét végkép elintézni; azonban valamint eddig, ugy ezuttal is eredmény nélkül maradt a vitázat, 's a kívánt összeg megajánlatott. — Lajos Fülöp mindent elkövet, hogy Franciaország befolyását Spanyolországban az angolok rovására ismét helyre állithassa, 's ez okból Krisztina özvegy spanyol királynéval folytonos titkos alkudozásban áll. —

ÉRTESÍTŐ.

Gőzhajók járása.

Indul: **Pestről Pozsonyba 's Bécsbe** mindennap egy gőzös regg. 8 órakor 's minden szerdán és vasárnap reggel egy rakhajó. —
Bécsből Pozsonyba 's Pestre szinte mindennap egy gőzös délutáni 2 órakor, ezenkívül minden vasárnap és csütörtökön egy rakhajó. —
Pestről Zimony 's Orsova felé majus elejétől october végeig, hajnalkor hetenkint kétszer (vasárnap és csütörtökön) **Ujvidék** felé minden kedden, **Mohács** és **Eszék** felé minden pénteken egy utasi gőzös; végre **Zimony** és **Drenkova** felé minden vasárnap és csütörtökön, az aldunára mindenkor regg. 4 órakor. E fölött **Pozsony** és **Bécs** közt mindennap megfordul **Bécs** nevű gőzös.
 Érkezik: **Pestről Bécsbe** 's viszont mindennap; **Orsova** és **Zimonyból Pestre** minden vasárnap és csütörtökön.

Jelentés

A cs. 's kir. szab. gácsi gyapjuszövet- és finom posztógyár ismét nyilvánítja, hogy saját gyártványai, Losonczon, Miskolczon és Pesten a váciútca kezdetén Park frieder házban 44dik szám alatt, maga tisztjei által készpénz fizetésért árultatnak, és csupán csak ezen készpénzyeket ismeri magáéinak, hogy pedig ezen valóságos saját gyártványai felett kétség ne legyen, kérérik minden igaz hazafi hogy egyedüli gyártványa sajátóságát kétségbe hozó hazug gyanusításokat, mint puszta rágalmat megvetve utasítson el.
 Ha netalán a fen elősorolt boltokban készen találtató szöveteken kívül tetszenék a venni akaróknak mit rendelni: bérmentes levelek, vagy a három nevezett helyen levő tisztjei által ezen rendelést veven az érintett gyár részéről válasz adatik, mikor ugyanazon boltjában megrendelt árucikk készen leend, vagy ha valamelly nem szolgálhatna, annak okát is közleni fogja.
 1—3.

Ő cs. 's ap. kir. fős. Gosztonyi Aloiz kikindai kamrai biztost saját folyamodása következtében rendes nyugdíjjal nyugalmazni legk. méltóztatván: kik e-

hivattal, mellyel évenként 1000 fr. készpénz, 's szabad lakáson kívül 24 öl tűzifa, 80 pozs. m. kétszeres, 150m. zab 's 12 boglya széna van kapcsolatban, elnyerni kívánják, eddigi alkalmaztatásuk fölöl hiteles bizonyítványokkal illő támogatott folyamodásukat hat hét alatt a temesvári kir. kamraigazgatósághoz nyújtásuk be. 1—3

Előfizetési hirdetés.

A Protestans egyházi és iskolai lap f. 1843dik év második felében is folytatattni fog. Alakja, papírja, terjedelme (haneha előfizetők szaporodása által képesekké lehetünk többet adni) 's iránya változatlan marad. Ara helyben boríték nélkül 2 ft. 40 kr. postán bori ek alatt 3 ft 40 kr. ezüst pénzben. Előfizetés minden postahivatalnál, Pesten szerkesztői hivatalunknál történhetik melly ezentul is a reform. paplakon földszint leend.
 A prot egyh és isk. lap szerkesztősége.

Arverési hirdetés.

1799ik szám. Temesvár kir. városa tanácsától ezennel köz tudomásra juttatik, hogy folyó év július 3án következő városi haszonvételek adatnak folyó év november 1ső napjától a nmélt. kir.

kinestár jóváhagyásának megnyerése mellett árverés útján bérbe, ugymint:
 1. E várossal határos Mehalla helység.
 2. Az országos és heti vásárok jövedelme;
 3. A Gyár külvárban levő háromkerekű Szt. György, úgy
 4. Az ugyanott letező 2 kerekű szent józsefi,
 5. szentmiklósi 4 kerekű, és
 6. szentferdinandi 2 kerekű vízi malmok; mellyek utolsója festőfát vágó gépelyvel van ellátva.
 7. városi házi pince;
 8. A esőkei erdőbeni vadászat.
 9. Utcatisztítás, melly áresökkenésre bocsáttatik három esztendőre.
 Egyszersmind tudtul adatik: hogy a nméltaság kir. kinestár által már jóváhagyott szerződési föltételek a rendes hivatalbeli órák alatt, a kebelbeli számvivői hivatalban megtekinthetők, és ezen haszonvételekért következő bántpénzek kikötvék, u. m. az 1sőért 1040; a 2ért 1230; a 3ert 618; a 4ért 360; az 5ért 640; a 6ért 300; a 7ért 4; a 8ért 4 ezüst forintok. Kelt Temesvárott, 1843 évi aprilis 6án. 1—3

Serházi haszonbérheadás.

A zombori kir. kinestári igazgatóság részéről közlhirre tétetik: hogy Bács megyében kebelezt kincstári Apatin városban létező uradalmi nagy serház, mellynek sermérési gyakorlata 24. igen népes kincstári helységre kiterjed, 1843ik november 10től kezdve, 3 évi használatra 1843iki július hó 11ik napján, reggeli 10 órakor a zombori kir. kinestári igazgatóság épületben tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet igézőnek haszonbérbe átengedtetni fog. — A bérleti szándekezők az árverési 1000 pengő forintnyi bántpénzzel ellátva megjelenendők, a bérleti föltételeket előleg vagy a nevezett kincstári igazgatóságnál, vagy az apatini kir. kincstári tisztartásági hivatalnál beláthatják.

E serház egyes hozzátartozandóságai következők: a serfőzés és pálinkaégetéshez, valamint a maláta mindenemű kezelésére megkívántató külön épületi osztályok, az ahoz szükséges szerek, edények és egyéb kellekekkel elégséges és elkülönözött pincezek, külön lakások a serfőzőnek, annak segédemberei, cselédjei, pintérje és molnára számára, a serméréshez, 's összesen valamennyi serházi fő és melléképületben mintegy 12,000 mérő árpa és egyéb gabonaföltésre, a maláta, komló, széna és mintegy 200 ölfa elhelyeztetésére elégséges padlás, raktár 's egyéb arra alkalmas tartási hely, egy maláta daráló egyszersmind gabnaörlő malom, 6-kör vagy lóval hajtható, mintegy 52 db. ökör és ló számára külön istalók és elégséges sertésólak 's obrok.
 Ezen serházberlethez tartozik azonkívül egy a serház-ökröknek legeltetésére kijelölt elégséges erdei legelő. 1—3

Végkép eladatik 3—3. rendkívül jutalmas áron, a mostani vásár alatt, az „Angol királyné“ fogadóban:

divat-porzellan-üveg- és illat-áru, fali tükrök és finom padlószőnyegek.

Arverési hirdetés.
 Szentes város határában, Aradról Pestnek vezető utvonalon lévő ugynevezett Kurczai hidvám, ahoz tartozó alkalmas lakhellyel 's egy holdnyi kerttel f. 1843dik évi junius 26kán a város háznál tartandó árverés útján f. 1843dik évi augusztus 1ső napjától, 1848dik évi február 28kaig tartandólag, haszonbérbe adandó. A haszonbérlet feltételei a birói és jegyzői hivatalnál megtudhatók. 1—3

Mai számunkhoz az „Ungar“ czimű hirlap előfizetési jelentése van mellékelve.

Szerkeszti Helme szy. — Nyomatik Trattner-Károlyi betüvel, urutca 453.